

Belényesi Csaba
8300 Tapolca, Fő tér 1. 2/6.
Egyéni vállalkozó belső ellenőr

Iktatószám: TÁRS.2-2/2025.

ELLENŐRZÉSI JELENTÉS

Az operatív gazdálkodási jogkörök szabályozásának ellenőrzése
a Sárvár Térsége Többcélú Kistérségi Társulásnál

I.
AZ ELLENŐRZÉS SZERVEZÉSÉRE VONATKOZÓ ADATOK

Az ellenőrzést végző szervezet:	Belényesi Csaba egyéni vállalkozó belső ellenőr
Az ellenőrzés tárgya: Az ellenőrzés célja:	Az operatív gazdálkodási jogkörök szabályozásának ellenőrzése annak megállapítása, hogy az operatív gazdálkodási jogkörök szabályozása és annak gyakorlati alkalmazása megfelel-e a jogszabályi előírásoknak.
Ellenőrzött szervezet(ek):	Sárvár Térsége Többcélu Kistérségi Társulás 9682 Nyőgér, Petőfi S. u. 15.
Az ellenőrzés helyszíne:	Sárvár Térsége Többcélu Kistérségi Társulás 9600 Sárvár, Hunyadi J. u. 54.
Az ellenőrzés típusa:	szabályszerűségi
Vonatkozó jogi háttér:	A költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) kormányrendelet, 2025. évi Belső ellenőrzési munkaterv.
Alkalmazott ellenőrzési eszközök és módszertanok:	Dokumentum alapú, összehasonlítás
Ellenőrzött időszak:	2025. 01. 01-i állapot
Ellenőrzés időtartama:	2025. február 24. – 2025. február 28. között
Időigény (ellenőri munkanapok száma):	5 belső ellenőri nap
Az ellenőrzést végző belső ellenőr/vizsgálatvezető:	Belényesi Csaba Belső ellenőr/ belső ellenőrzési vezető Reg.szám: 5113024
Megbízólevelének száma:	TÁRS.1-3/2025.
Az ellenőrzésben közreműködő belső ellenőr:	Molnár Erika belső ellenőr reg.szám: 5113112
Jelentéstervezet elkészítésének határideje:	2025. április 04.
Jelentés véglegesítésének tervezett határideje:	2025. április 11.
Az ellenőrzött időszakban hivatalban lévő vezető:	Szabó József Elnök, Dr. Lendvai Róbert Jegyző

II. VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

Az operatív gazdálkodási jogkörök gyakorlásának ellenőrzése a 2025. évi belső ellenőrzési terven, a stratégiai terven és a kockázatelemzés alapján felállított prioritáson alapult. Az ellenőrzés tárgyát illető azonosított kockázati tényezők, hogy az operatív gazdálkodási jogkörök gyakorlása szabályzatának előírásai nincsenek összhangban a vonatkozó jogszabályokkal. Az esetleges személyi változásokat nem vezették át a szabályzatokban. A szabályzat előírásait a gyakorlatban nem tartják be.

A belső ellenőrzés kialakított véleménye a vizsgált területről, illetve folyamatokról összességében a következő:

A Társulásnál - az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (Áht.), az államháztartás végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) kormányrendelet (Ávr.), az államháztartás számviteléről szóló 4/2013. (I. 11.) kormányrendelet (Áhsz.) előírásainak figyelembevételével – az **„Operatív gazdálkodási jogkörök gyakorlásáról szóló szabályzat”-ot elkészítették**, abban a gazdálkodási jogkörökre vonatkozó rendelkezéseket, az eljárási és dokumentációs szabályokat, a jogkörök gyakorlását végző személyek kijelölésének rendjét, az összeférhetlenségi szabályokat, a kötelezettségvállalások nyilvántartásának szabályait a jogszabályi követelmények és a helyi sajátosságok figyelembevételével rögzítették. Mellékletei a jogkörökkel rendelkező személyek megbízásait, felhatalmazásait, azok a szükséges aláírásokat tartalmazzák.

Az ellenőrzés során megvizsgált 2024. december havi pénztárbizonylatok, bankszámlakivonatok tekintetében a Társulásnál a bankszámlán történt jóváírások és terhelések során, a bankszámláról készpénzben teljesített be-és kifizetések esetében az operatív gazdálkodási jogkörök gyakorlását ellátták, a jogkörökkel megbízott/felhatalmazott személyek az utalványrendeleteket aláírták.

A kötelezettségvállalás nyilvántartásának kialakításakor figyelembe veendő szempontokat a szabályzat II. fejezet 7.) pontja tartalmazta. ***Az ellenőrzés javasolja, hogy a szabályzatban az előzetes írásbeli kötelezettségvállalást nem igénylő kifizetések rendjét határozzák meg.***

A nyilvántartás tartalmilag nem igazodik teljes mértékben az Áhsz. 45. § (3) bekezdésében hivatkozott, a 14. sz. mellékletben rögzített kötelező tartalmi előírásokhoz. Mivel azt az ASP integrált könyvelő program állítja elő, ezáltal annak tartalmán nem lehet változtatni.

A Nyögér és Térsége Önkormányzati Társulásnál fenti tárgyban az elmúlt öt éven belül nem történt a jelenlegi témával azonos belső ellenőrzés.

Az ellenőrzés „megfelelőnek” ítélt területein a legtöbb megállapítás arra utal, hogy a belső ellenőrzési pontok és folyamatok rendszerét minden esetben működtetik, illetve megfelelően nyomon követik. Az adott szervezeti egység vezetője megfelelő intézkedéseket tett annak érdekében, hogy a belső irányítási és ellenőrzési rendszerben lényeges hiányosságok ne alakuljanak ki.


Az ellenőrzés során tett megállapítás átlagos jelentőségű, közepes kockázattal jár, intézkedési terv készítését igényli.

Összességében megállapítható, hogy a Társulásnál az operatív gazdálkodási jogkörök szabályozása és annak gyakorlati alkalmazása megfelelt a jogszabályi előírásoknak.

Az ellenőrzés során az ellenőrzött szerv vezetőjével, a közös hivatal munkatársaival az együttműködés megfelelő volt, az ellenőrzött témában megalapozott véleményt lehetett kialakítani, mivel az ellenőrzés lefolytatását biztosító, a megállapításokat alátámasztó dokumentumokat rendelkezésre bocsátották, az ellenőrzéskor felmerülő kérdések tisztázásra kerültek.

Nyőgér, 2025. március 31.

BELENYESI CSABA
bejegyzett könyvvizsgáló és adószakértő
Adószám: 54057133-3-39
L. 8300 Tapolca, Fő tér 1. II/6
Telefon: (87) 510-108, 109


Belényesi Csaba
belső ellenőrzési vezető/belső ellenőr
regisztrációs szám 5113112

III. MEGÁLLAPÍTÁSOK, JAVASLATOK

A **Sárvár Térsége Többcélú Kistérségi Társulás**nál (továbbiakban: Társulás) elvégzett helyszíni ellenőrzésre a TÁRS.1-2/2025. iktatószámú ellenőrzési program vizsgálati szempontjai alapján került sor. Az ellenőrzési program 1. sz. melléklete alapján rendelkezésre bocsátott dokumentumok felülvizsgálata alapján **az ellenőrzés a következő megállapításokat tette:**

A Társulás pénzügyi-, számviteli-, gazdálkodási feladatait a Nyőgéri Közös Önkormányzati Hivatal látja el.

1. Az operatív gazdálkodási jogkörök szabályozása

1.1. A Társulásnál az „*Az operatív gazdálkodási jogkörök*” szabályzatát az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (Áht.), az államháztartás végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) kormányrendelet (Ávr.), az államháztartás számviteléről szóló 4/2013. (I. 11.) kormányrendelet (Áhsz.) előírásainak figyelembevételével legutóbb 2024. november 1-i hatállyal módosították, a korábbi szabályozás hatályát visszavonták. A 2024. június 9-én megtartott önkormányzati választás után a Társulás Elnökének személyében változás történt, ezért a szabályzatot módosításra volt szükség (kötelezettségvállaló-, utalványozó-, teljesítésigazoló, a Társulás bankszámlája felett rendelkezésre jogosult személy).

A szabályzat célja, hogy a Társulás gazdálkodási tevékenységével összefüggésben meghatározza az egyes jog-és hatásköröket, a helyettesítés, a hatáskörök átruházási rendjét, az ehhez rendelt felelősség viselését.

A szabályzat tartalmazta a gazdálkodással, így különösen a kötelezettségvállalás, ellenjegyzés, szakmai teljesítés igazolása, érvényesítés, utalványozás gyakorlásának módját, azok eljárási és dokumentációs részletszabályait, valamint az ezeket végző személyek kijelölésének rendjét, az adatszolgáltatási feladatok teljesítésével kapcsolatos belső előírásokat, feltételeket, az összeférhetetlenségi szabályokat. A kötelezettségvállalások nyilvántartásának szabályait a jogszabályi követelményeknek és a helyi sajátosságoknak megfelelően, a célszerűség szempontjaira is figyelemmel határozták meg. Tartalmazta azokat az eseteket, melyeknél nem szükséges az Ávr. 53. § (1) bekezdés szerinti előzetes írásbeli kötelezettségvállalás. A szabályzatot a kiadmányozásért felelős jegyző, valamint a Társulás elnöke írta alá, ahhoz a Megismerési záradékot csatolták.

A gazdálkodási jogkörrel rendelkező személyek aláírás mintáját a szabályzat 7. számú melléklete tartalmazta.

1.2. Az operatív gazdálkodási jogkörök gyakorlói részére a névre szóló, írásbeli meghatalmazásokat, megbízásokat elkészítették, azokat a megbízó és a megbízott személyek aláírták.

1.3. A jogköröket gyakorló személyekről - az Ávr. 60. § (3) bekezdésében előírtaknak megfelelően - **a gazdálkodási jogköröket, és a jogköröket ellátó személyek nevét tartalmazó nyilvántartást készítették (1. sz. melléklet).**

A belső ellenőrzés javasolja a nyilvántartásban a név mellett a személyek beosztását is feltüntetni.

2. Az operatív gazdálkodási jogkörök gyakorlása/gyakorlata

2.1. a) A belső ellenőrzés a gazdasági eseményekről kiállított 2024. december havi banki-és pénztári befizetések/kifizetések, utalványrendeletek vizsgálata során az alábbi megállapításokat tette:

A Társulás bankszámláját a vizsgált időszakban az MBH Bank vezette. Az ellenőrzés a bankszámlakivonatokon terhelt kifizetésekhez és a jóváírt bevételekhez kapcsolódó utalványrendeletekre, valamint azokat megalapozó számviteli alapbizonylatokra terjedt ki (számla, belső bizonylat).

A bankszámla- és pénztár kivonatokon szereplő gazdasági eseményekhez (bevételek, kiadások) minden esetben az ASP integrált pénzügyi programmal előállított „Kiadási- vagy bevételi utalványrendeletet” állítottak ki, mely az Ávr. 59. § (3) bekezdés előírása szerinti elemeket tartalmazta. Az utalványrendeleteken a gazdasági események könyvvitelben történő rögzítéséhez a főkönyvi számlaszámokat kijelölték (kontírozás).

Az utalványrendeletek tartalmazták a kötelezettségvállaló, utalványozó, pénzügyi ügyintéző, ellenjegyző, az - Ávr. 58. § (3) bekezdésének megfelelően - érvényesítő keltezéssel ellátott aláírását. A kötelezettség kifizetése az előzetes kötelezettségvállalás okmányának, dokumentumának aláírása, nyilvántartásba vétele után történhet. A kötelezettségvállalás nyilvántartási számát feltüntették.

A szabályzat 3.2. pontjában foglaltak szerint: „A pénzügyi ellenjegyzést a kötelezettségvállalás dokumentumán a pénzügyi ellenjegyzés dátumának és a pénzügyi ellenjegyzés tényére történő utalás megjelölésével, az arra jogosult személy aláírásával kell igazolni.” „Az előzetes írásbeli kötelezettségvállalást nem igénylő kifizetések tekintetében a pénzügyi teljesítést megelőzően a kötelezettségvállalás pénzügyi ellenjegyzésének tényét az arra jogosult személyeknek aláírásukkal kell igazolni az ASP program által előállított utalványrendeleten, vagy a kötelezettségvállalás dokumentumán, azaz a számviteli alapbizonylaton.”

A bevételek és a kiadások szakmai teljesítés igazolása megtörtént.

„A teljesítés igazolása során ellenőrizhető okmányok alapján ellenőrizni és igazolni kell a kiadások teljesítésének jogosságát,összszerszerőségét, ellenszolgáltatást is magában foglaló kötelezettségvállalás esetében annak teljesítését.” „Az ellenőrzött utalványrendeleteken a teljesítést az igazolás dátumának és a teljesítés tényére történő utalás megjelölésével, az arra jogosult személy aláírásával igazolták.”

A bankszámlakivonatok és az utalványrendeletek rendezetten, havonta elkülönítve kerültek összegyűjtésre, lefűzésre, mely a dokumentumok biztonságos megőrzése, irattározása szempontjából megfelelő volt (Sztv. 169. § (2) bek.).

A felülvizsgált banki- és pénztári bizonylatok esetében az operatív gazdálkodási jogkörök gyakorlását teljeskörűen a jogszabályokban, illetve a szabályzatban előírtaknak megfelelően látták el.

2.2. A gazdálkodási jogkörökkel kapcsolatos **összeférhetetlenségi szabályokat** - az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 37. § (2) bek. és 38. § (2) bek. szerint - a belső ellenőrzés rendelkezésére bocsátott dokumentumok esetében betartották.

3. A kötelezettségvállalás analitikus nyilvántartásának vezetése

3.3. „Az államháztartás önkormányzati alrendszerében több év vagy a költségvetési éven túli év kiadási előirányzatai terhére kötelezettségvállalásra - Az Áht. 35. § (5a) bekezdése szerint - az irányító szerv által megállapított, ennek hiányában a költségvetési év kiadási előirányzataival megegyező összegű kiadási előirányzatok szabad előirányzatának mértékéig kerülhet sor, amelynek fedezetét a kötelezettséget vállalónak a tervezésekor biztosítania kell.”

Kötelezettséget vállalni az Áht. 37. § (1) bekezdése szerint csak pénzügyi ellenjegyzés után, a pénzügyi teljesítés esedékességét megelőzően, írásban lehet. Törvény vagy az Ávr. eltérő rendelkezése hiányában **nem szükséges előzetes írásbeli kötelezettségvállalás** az olyan kifizetés teljesítéséhez, amely értéke a kétszázezer forintot nem éri el.

Azonban az ilyen esetekben is alkalmazni kell az Ávr. kötelezettségvállalások teljesítésére (érvényesítés, utalványozás) és nyilvántartására vonatkozó szabályait. A Társulásnál a kötelezettségvállalás rendjét az Operatív gazdálkodási jogkörök gyakorlásáról szóló szabályzat 3. pontjában, az előzetes írásbeli kötelezettségvállalást nem igénylő kifizetések rendjét a 3.1. szakasz c) pontjában szabályozták.

A kötelezettségvállalás szabályairól az Ávr. 52., 53., 54. §-ai rendelkeztek. A Társulásnál, mint költségvetési szervnél - az 52. § (1) a) és c) pontok szerint kötelezettségvállalásra a kötelezettséget vállaló szerv vezetője vagy az általa írásban felhatalmazott - a (4) és (5) bekezdés szerinti kivétellel - a kötelezettséget vállaló szerv alkalmazásában álló személy írásban jogosult.

A Társulás operatív gazdálkodási szabályzatának 7. sz. mellékletében szereplő nyilvántartás szerint a kötelezettségvállaló I. az elnök, kötelezettségvállaló II. az elnökhelyettes, a részére szóló megbízást a Társulás elnöke adta ki. A banki-és pénztár bizonylatok ellenőrzése során a belső ellenőrzés megállapította, hogy a kötelezettségvállalást a szabályzat 7. sz. mellékletében szereplő nyilvántartás szerint az arra jogosult személy - az elnök - látta el.

„A **kötelezettségvállalást** követően - az Ávr. 56. § (1) bekezdése szerint - haladéktalanul gondoskodni kell annak az államháztartási számviteli kormányrendelet szerinti **nyilvántartásba vételéről**, ezáltal a kötelezettségvállalás értékéből - a 46. §-ban foglaltakkal összhangban - a költségvetési év és az azt követő éveket terhelő rész-nyilvántartásba vételéről.

Az Áht. 36. § (1) bekezdése szerinti más fizetési kötelezettségek esetén legkésőbb a teljesített kifizetésekkel egyidejűleg kell annak adatait és a kifizetés összegét az (1) bekezdés szerinti nyilvántartásba venni. A (6) bekezdésben foglaltak alapján „A kötelezettségvállalás módosulása, meghiúsulása, megszűnése esetén haladéktalanul gondoskodni kell az (1) bekezdés szerinti nyilvántartásban szereplő adatok módosításáról.”

„A bevételi és kiadási előirányzatokat, a követeléseket, kötelezettségvállalásokat, más fizetési kötelezettségeket, valamint ezek teljesítését - az Áhsz. 40. § (1) bekezdése szerint - a 15. mellékletben meghatározott egységes rovatrend szerint kell nyilvántartani.

A Társulás a „**Kötelezettségvállalások, más fizetési kötelezettségek nyilvántartását**” az ASP integrált könyvelő rendszerben vezeti. A nyilvántartás tartalmazta a kiadásnem éves előirányzatát, a fizetési kötelezettséghez kapcsolódó teljesítések számláinak adatait, összegeit. A nyilvántartás tartalmilag nem igazodik teljes mértékben az Áhsz. 45. § (3) bekezdésben hivatkozott, a 14. sz. mellékletben rögzített kötelező tartalmi előírásokhoz. Mivel azt az ASP integrált könyvelő program állítja elő, ezáltal tartalmát a Társulás nem tudja változtatni. A 2024. évi kötelezettségvállalások nyilvántartásait kinyomtatták, azokat a kötelezettségvállaló elnök és a pénzügyi ellenjegyző aláírták.

3.4. A Társulásnál fenti tárgyban az elmúlt öt éven belül, 2021. évben végeztek belső ellenőrzést. Az ellenőrzés javaslatai alapján intézkedési tervet készítettek, azt a belső ellenőrzési vezető részére megküldték, az abban szereplő intézkedéseket végrehajtották.

Az ellenőrzés során tett megállapítás átlagos jelentőségű, közepes kockázattal jár, intézkedési terv készítését igényli.

Összességében megállapítható, hogy a Társulásnál az operatív gazdálkodási jogkörök szabályozása és annak gyakorlati alkalmazása megfelelt a jogszabályi előírásoknak.

IV. JAVASLATOK

Az ellenőrzés megállapításaira alapozottan a jegyző részére az alábbiakat javaslom:

- 1) az Operatív gazdálkodási szabályzatban a jogkörök nyilvántartásában (1. sz. Az ellenőrzött utalványrendeleteken melléklet) a név mellett a személyek beosztását is feltüntetni,**
- 2) a folyamatba épített vezetői ellenőrzés a kockázatok csökkentése érdekében legyen fokozott figyelemmel az operatív gazdálkodási jogkörök betartására.**

Nyőgér, 2025. március 31.

BELENYESI CSABA
jegyzett könyvvizsgáló és adószakértő
Adószám: 54057133-3-39
8300 Tapolca, Fő tér 1. II/6.
telefon: 06-89/5113112
Belenyesi Csaba
belső ellenőrzési vezető/belső ellenőr
regisztrációs szám 5113112

Jóváhagyta:

Nyőgér, 2025. március 31.

Dr. Lendvai Róbert
Jegyző

